

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Tompa Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Tompa Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Emődi Barnabás jogtanácsos által képviselt Vám-és Pénzügyőrség Észak-magyarországi Regionális Parancsnoksága alperes ellen vámügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2007. május 29-én kelt 12.K.21.536/2006/17. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán eljárva az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 12.K.21.536/2006/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes fő tevékenysége szerint édesipari termékeket előállító gazdasági társaság, amely a csokoládégyártás alapanyagaként 2002-2003 években rendszeresen vásárolt tejport és csokoládémasszát. A nagy mennyiségű fontain csokoládémasszát egy csehországi csoportvállalattól, a zsíros tejport pedig egy ausztriai cégtől szerezte be Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozását megelőzően. A 18 tétel zsíros tejport az ausztriai cég Magyarországon, hazai gyártótól vásárolta, majd vámraktárban raktározta és így értékesítette a felperes részére. A 62 tétel fontain csokoládémassza Csehországból került beszállításra. Az összesen 80 tétel aktív feldolgozás vám-visszatérítési eljárásban került vámkezelésre. A vámeljárás során a Miskolci Fővámhivatal (továbbiakban Fővámhivatal) a felperes részére a vámot kiszabta, azt a felperes megfizette. A felperes a csokoládémasszát és a

tejpport 2004. április 30. előtt maradéktalanul felhasználta, ebből 2004. május 1-jén készlettel már nem rendelkezett.

A felperes 2004. július-december közötti időszakban kezdeményezte az aktív feldolgozás vám-visszatérítési eljárás elszámolását a Fővámhivatalnál, amely a termékeket a benyújtott egységes vámárnyilatkozatok (továbbiakban EV) alapján további vámteher előírása nélkül szabad forgalomba bocsátotta.

Ezt követően a Fővámhivatal a 80 tételből 3 tételhez kapcsolódóan 2005. szeptember 19-én módosította első fokú határozatait saját hatáskörben és pótlólag 721.000.006 Ft mezőgazdasági vámot szabott ki. A Fővámhivatal a módosított határozatát 2005. október 5-én visszavonta, egyben elrendelte az eljárás felfüggesztését.

Az eljárás folytatását követően 2006. február 14-én a Fővámhivatal 80 határozattal módosította alaphatározatait és összesen 64.812.134 Ft pótlólagos vám megfizetésére kötelezte a felperest.

A felperes fellebbezése folytán eljárta alperes az 1874/3-2006. számú határozatában a pótlólagosan kiszabott vámot 36.566 Ft-tal csökkentette.

Az alperes határozatát azzal indokolta, hogy az Európai Bizottság 2003. november 10-i 1972/2003/EK rendelete (továbbiakban Rendelet) a mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében az Európai Közösséghez újonnan csatlakozó országok részére átmeneti intézkedéseket ír elő. A Rendelet 3. cikk (1) bekezdés szerinti szabályozást a Csatlakozási Okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől, valamint a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 1992. október 12-i 2913/92/EGK. tanácsi rendelet (továbbiakban Közöségi Vámkódex) 20. és 214. cikkétől eltérve kell alkalmazni. A Közöségi Vámkódex 4. cikk (15) bekezdés b) pontjában, valamint a (16) bekezdés b)-g) pontjaiban meghatározott vámjogi rendelkezések, vagy vámeljárások valamelyikének hatálya alatt álló áruk esetében a szabad forgalomba bocsátáskor erga omnes vámtétel alkalmazásával kell vámot fizetni. Mivel a Közöségi Vámkódex 4. cikk (16) bekezdés d) pontja az aktív feldolgozást tartalmazza, és nem tesz különbséget annak fajtái (felfüggesztéses és/vagy visszatérítéses) között, a Rendelet előírásait az aktív feldolgozás vám-visszatérítési eljárás esetében is alkalmazni kell. A határozatok szerinti termékek a csatlakozás előtt két új tagállamban, Csehországban és Magyarországon szabad forgalomban, 2004. május 1-jén pedig aktív feldolgozás vám-visszatérítéses eljárásban voltak, ezért az első fokú hatóság eljárását jogszerűen folytatta le, helytállóan alkalmazta az erga omnes vámtételt, a kiszabott vámot kizárólag a számítási hibák miatt kellett megváltoztatni.

A felperes keresetében kérte a határozatok hatályon kívül helyezését arra alapítottn, hogy az alperesnek nem volt jogszabályi lehetősége vámkülönbözet kiszabására. A felperes azzal érvelt, hogy pótlólagos vám csak felfüggesztő eljárások esetén

alkalmazható. Mivel az árukat aktív feldolgozás vám-visszatérítési eljárásban vámkezelték és a kiszabott vámot megfizette, a Rendelet 3. cikke vele szemben nem alkalmazható. A határozatok sértik a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait, és nem felelnek meg az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (továbbiakban Áe.) 43. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasította, jogi álláspontja a következő volt:

A keresettel támadott körben a határozatok nem sértenek anyagi jogszabályt és olyan eljárási jogszabálysértés sem állapítható meg, amely a határozatok megváltoztatásához vagy hatályon kívül helyezéséhez vezethetne.

A termékek a csatlakozás időpontjában aktív feldolgozás hatálya alatt álltak, elszámolásukra, a vámáruk jogi sorsának rendezésére 2004. április 30-áig nem került sor. 2004. május 1-jén a belső vámok Magyarország vonatkozásában megszűntek, az ezen időpontban aktív feldolgozási eljárás hatálya alatt álló áruk fő szabály szerint mentesültek a vámok és vámintézkedések alól. Ettől eltérő szabályozást fogalmazott meg azonban a Rendelet egyes mezőgazdasági termékek kapcsán (Rendelet 3. cikk (1)-(3) bekezdései). A határozatokkal érintett termékek nem származtak a „Tizenötök Közösségéből”, mivel Magyarország nem volt az Európai Unió tagja, és a tejpor származási helye is Közösségen kívüli (Magyarország), ennél fogva export-visszatérítésre nem kerülhetett sor, az e körben előterjesztett felperesi okirat sem fogadható el.

A Közösségi Vámkódex 4. cikk (16) bekezdés d) pontjának, 114. cikk (1) és (2) bekezdésének egybevetéséből az következik, hogy a termékekre a Rendelet 3. cikk (2) bekezdése szerinti erga omnes vámtételt kell alkalmazni, mivel az aktív feldolgozás ténye és nem annak formája határozza meg az eljárást. (Ezt a Csatlakozási Okmány átmeneti vámintézkedéseihez tájékoztató anyagként szolgáló TAXUD magyarázatban rögzített ajánlás is alátámasztja.)

A „felperes eljárását kifejezetten az motiválta, hogy a 2004. május 1. napját követő időszakra irányadó jogszabályi rendelkezéseket a vámtéher szempontjából kedvezőbbnek ítélte meg.” (9. oldal első bekezdése).

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte annak hatályon kívül helyezését, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát, vagy a megyei bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára, illetve az alperes kötelezését a kiszabott és általa megfizetett 64.812.134 Ft összegű pótlólagos vámnak és kamatainak visszatérítésére, illetve megfizetésére.

A felperes azzal érvelt, hogy az alperes és a megyei bíróság jogértelmezése ellentétes a közösségi jogszabályokkal. A Rendelet előírásai nem relevánsak, mivel a perbeli áruk 2004. május 1-jén a jogszabály erejénél fogva szabad forgalomban voltak. Az aktív

feldolgozás vám-visszatérítési eljárás nem minősül felfüggesztő eljárásnak, a Rendelet csak felfüggesztő eljárás esetén alkalmazható, aktív feldolgozás visszatérítési eljárás esetén nem irányadó. A jogerős ítélet nem felel meg a Közöségi Vámkódex 124-128. cikkeiben foglaltaknak, mivel az árukat nem lehetett volna ismételtén szabad forgalomba bocsátani. Az Áe. 61. § (3) bekezdése értelmében a Fővámhivatalnak nem volt törvényes lehetősége arra, hogy a határozatokat két alkalommal módosítsa. Az alperes határozata nem felel meg az Áe. 43. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt előírásoknak sem, mivel a rendelkező rész nem tartalmazza az alperes döntését. Sérelmezte a 9. oldal első bekezdésében tett megállapítást.

A felperes jogi álláspontjának alátámasztásaként, felülvizsgálati kérelmének kiegészítéseként becsatolta az Európai Bizottság Adó-és Vámunió Főigazgatósága munkatársának megkeresésére adott tájékoztatását.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló iratok alapján dönt, a jogerős ítéletet csak a törvényi rendelkezéseknek megfelelő módon és időben előterjesztett felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül (Pp. 272. § (1) és (2) bekezdése 275. § (1) és (2) bekezdése). A felülvizsgálat eljárásban olyan új tényre, körülményre vagy jogcímre, amely nem volt az ezt megelőző eljárás tárgya, nem lehet hivatkozni, és a felülvizsgálati kérelmet nem lehet kiegészíteni. Legfelsőbb Bíróság ezért nem vonhatta értékelési körébe a felülvizsgálati kérelem kiegészítésében foglaltakat, illetve az ehhez csatolt okiratot sem. (EBH 2002.653., BH 2002.490., BH 2002.447., BH 2002.283., BH 2002.29.)

A közöségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (továbbiakban Vtv.) 2. § (5) bekezdése és a 60. §-a szerinti szabályozásból következően a határozatok módosítása és visszavonása tekintetében nem az Áe., hanem a Vtv. 60. §-a szerinti rendelkezéseket kell alkalmazni, mivel ezek az Áe-hez képest speciális rendelkezéseket rögzítenek. A Vtv. 60. §-a értelmében pedig a vámhatóság határozatát a vámjogszabályokban meghatározott elévülési időn belül számszerű korlátozás nélkül módosíthatja, visszavonhatja. A perbeli esetben a 3 módosított határozat kiadására a Közöségi Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésében meghatározott 3 éves elévülési időn belül, tehát eljárási jogszabálysértés nélkül került sor.

Az alperes határozatának rendelkező része felsorolja a helybenhagyott, illetve megváltoztatott első fokú határozatokat, és kifejezetten utal arra, hogy a megváltoztatott fizetési kötelezettséget külön melléklet részletezi. A mellékletben feltüntetésre került a megváltoztatott határozatok azonosítója, így az egyértelműen a másodfokú határozat részének minősül, és kellő részletezettséggel tartalmazza, hogy 61 határozat esetén a felperes fizetési kötelezettségét, és azt, hogy annak összegszerűségét az alperes mely körben és miként változtatta meg. A kereseti kérelemből és a felperes egyéb beadványaiból is az állapítható meg, hogy az alperes érdemi döntéséről, annak teljes tartalmáról (beleértve az indokolást is) teljes körűen értesült. Ennél fogva a megyei bíróság jogszerűen járt el akkor, amikor a fellebbezéssel érintett első fokú határozatok számát is figyelembe véve az alperes előzőekben részletezett „határozatszerkesztését”, a határozatszámokra is tekintettel nem értékelte hatályon kívül helyezési oknak. Eljárási jogszabálysértés ugyanis csak akkor adhat alapot a keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezésére, illetve megváltoztatására, ha az jelentős, és az ügy érdemi eldöntésére is kiható, bíróság által nem orvosolható (KK. 31. számú állásfoglalás).

A köztartozás, a vám megfizetése nem jóhiszeműen szerzett jog, hanem jogszabály által meghatározott kötelezettség (Közösségi Vámkódex VII. cím 2. fejezet). Az alperes és a megyei bíróság a felperes terhére rosszhiszemű eljárást nem állapított meg. A jogerős ítélet 9. oldal első bekezdésébe foglalt megállapítást azonban a Legfelsőbb Bíróság – mint az ügghöz nem tartozó, annak érdemi eldöntését nem befolyásoló megállapítást – mellőzi.

A felfüggesztő eljárást a Közösségi Vámkódex 84. cikke definiálja, és itt az aktív feldolgozás vámeljárásnak csak a felfüggesztő eljárása került nevesítésre. A Rendelet azonban nem írja elő a Közösségi Vámkódex 84. cikkében foglalt fogalom-meghatározás alkalmazását.

Nem vitásan a Rendelet 3. cikkének címe is „Felfüggesztő eljárás”, de a Rendelet 3. cikk (1) bekezdése értelmében a 3. cikket a Csatlakozási Okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől, valamint a Közösségi Vámkódex 20. és 214. cikkétől eltérve kell alkalmazni. Tehát függetlenül a termék közösségi helyzetének igazolásától, a szabad forgalomba bocsátás során az erga omnes vámot kell alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy a perbeli termékek mezőgazdasági termékek, a Rendelet szabályait kell alkalmazni.

A Rendelet 3. cikk (2) bekezdése szerint a 4. cikk (5) bekezdésben felsorolt termékekre, amelyek 2004. május 1-je előtt a Tizenötök Közösségében, vagy egy új tagállamban szabad forgalomban voltak és 2004. május 1-jén átmeneti megőrzés alatt, vagy a Közösségi

Vámkódex **4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában** és (16) bekezdésének b)-g) pontjaiban meghatározott vámjogi rendeltetések vagy vámeljáráások valamelyikének hatálya alatt állnak, **vagy amelyek a kiviteli alakiságok** elvégzése után kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes erga omnes behozatali vámtételt kell alkalmazni. A perbeli esetben a termékek a Közösségi Vámkódex 4. cikk (16) bekezdés d) pontja szerinti aktív feldolgozás vámeljáráás alatt álltak, amelynek két formája van (Közösségi Vámkódex 115. cikk (2) bekezdés), a felfüggesztő és a visszatérítései eljárás). A Rendelet nem írja elő, hogy a benne foglaltakat csak a felfüggesztő eljárás keretében kellene alkalmazni.

Ennek a jogi álláspontnak a helyességét támasztja alá az is, hogy a Rendelet 3. cikk (2) bekezdése a kiviteli eljárást, átmeneti megőrzést és a vámszabadterületre/vámszabadraktárba történő beléptetést is erga omnes vámtétel alá tartozónak tekinti. Ez utóbbiakat pedig a Közösségi Vámkódex 84. cikke nem tartalmazza.

A perrel érintett termékek a felperes által sem vitatottan a Rendelet 4. cikk (5) bekezdésében felsorolt termékek, amelyek az iratokból megállapíthatóan aktív feldolgozás hatálya alatt álltak 2004. május 1-jén függetlenül attól, hogy fizikailag hol voltak. Az erga omnes vámtételt a Tizenötök Közösségéből exportált termékekre abban az esetben nem kell alkalmazni, ha az importőr bizonyítja, hogy nem került sor az export-visszatérítés igénylésére az exportőr ország termékeire vonatkozóan. Az importőr kérésére az exportőrnek kell gondoskodnia arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság rávegye a kiviteli nyilatkozatra azt a tényt, hogy nem igényeltek export-visszatérítést az exportőr ország termékeire (Rendelet 3. cikk (2) bekezdés második albekezdése).

A perbeli esetben az árukat Magyarországról és Csehországból szállították be, ennél fogva az export-visszatérítés vizsgálata nem kerülhet szóba, mivel az áruk nem a Tizenötök Közösségéből érkeztek. A tejpor - amit ausztriai cégtől vásároltak, de Magyarországon állítottak elő - nem származhat a Tizenötök Közösségéből. Ezt támasztják alá az egyes import vámkezelésekhez csatolt EUR 1 szállítási bizonyítványok is, amelyek magyar származást igazolnak. A kiviteli nyilatkozatra nem került rávezetésre a jogszabály szerint szükséges nyilatkozat sem.

Kiemeli e körben a Legfelsőbb Bíróság, hogy a szabályozás egyértelműen kimondja, hogy a feltételeknek az exportőr ország termékeire vonatkozóan kell teljesülnie. Az átmeneti intézkedésekkel kapcsolatban kiadott TAXUD/763/2003. számú tájékoztató dokumentum Rendreletre vonatkozó 20. oldala is azt rögzíti, hogy ezeknél a termékeknél akkor is erga omnes vámot kell kiszabni, ha a termék a csatlakozás előtt import vám tárgyát

képezte, vagy ha a termék a régi vagy az új tagállam származó terméke. A perbeli esetben pedig az árukat a csatlakozás előtt aktív feldolgozás vám-visszatérítéssel eljárásban vámkezelték, a kiszabott vám megfizetésre került. A Taxud anyaga tehát - a felperes érvelésével ellentétben - alátámasztja, hogy nemcsak a felfüggesztő aktív feldolgozás tekintetében kell alkalmazni a Rendelet előírásait, hanem a vám-visszatérítési eljárásban is.

Az alperes és a megyei bíróság tehát a jogvita eldöntésére irányadó anyagi jogi jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően hozta meg érdemi határozatát.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem sért eljárási, illetve anyagi jogszabályt, ezért a megtámadott határozatot a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2008. november 6. napján

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró